

Olav Kildal døde momentant

■ Politimannen **Olav Kildal** døde momentant av knivstikkene han ble påført under et oppdrag i Mo i Rana forrige onsdag. Lørdag var den foreløpige obduksjonsrapporten etter politidrapet klar. Rettsmedisinerne konkluderer med at selv ikke akutt medisinsk hjelp kunne reddet Olav Kildals liv. Den 62 år gamle mannen som er siktet for drapet, sitter fortsatt i Bodø fengsel. Mandag ble han igjen undersøkt av fengselslegen. Før helgen ble mannen undersøkt av en rettspsykiatrisk sakkyndig, som konkluderte med at en fullstendig undersøkelse må til for å avklare om han var tilregnelig i gjerningsøyeblikket. Salten politidistrikt har nå formelt begjært en slik undersøkelse. Kildal ble drept i tjenesten da han og en kollega skulle hente 62-åringen i Mo i Rana og overføre ham til Nordland psykiatriske sykehus i Bodø.

Olav Kildal ble drept forrige onsdag.

FOTO: RANA BLAD

(NTB)

Syklist omkom i ulykke på Ringerike

■ En 39 år gammel mann omkom i en sykkelulykke i Hole kommune på Ringerike i går ettermiddag. Mannen syklet langs Dronningveien i Krokkleiva da han mistet kontrollen over sykkel og ble kastet over styret og døde, opplyser operasjonsleder **Lars Evensen** i Nordre Buskerud politidistrikt. Ifølge Ringerikes Blad var mannen pasient på et rehabiliteringssenter på Helgelandsmoen. Ulykken skjedde i forbindelse med en felles sykkel-tur på senteret.

(NTB)

Fet frokost kan være sunnere

■ Ny forskning kan tyde på at frokoster rike på fett er det sunneste. Ved Universitetet i Alabama har man sett på risiko for utvikling av metabolsk syndrom i sammenheng med fettinnholdet i det første måltidet for dagen. Man har funnet ut at høyt fettinnhold tidlig på dagen gir redusert risiko for å utvikle metabolsk syndrom. Samtidig så man at frokost med lavt fettinnhold og samtidig økende fettinnhold i senere måltider øker risikoen for å utvikle syndromet.

(NTB)

Nye traseer kan spare Hardanger

■ Statnett har vurdert og forkastet to alternative traseer til kraftlinjen gjennom Hardanger. De to alternativene vil ødelegge langt mindre natur enn alternativet Statnett vil bygge ut. – Hittil upubliserte rapporter fra Statnett viser at det eksisterer alternative traseer for kraftledningen som skal sikre kraftforsyningen i Bergens-regionen. De nye traseene ville spart den utsatte Hardanger-naturen til en pris som ligger langt under det dyre sjøkabel-alternativet.

(NTB)

Svindlernes falske ID-er

■ Fiktive navn lever videre i Folkeregisteret

Falske navn og personnumre avsløres til liten nytte. De blir ikke automatisk slettet i Folkeregisteret og kan fritt benyttes til videre svindelvirksomhet.

ALF ENDRE MAGNUSSEN
EINAR HAAKAAS
INGAR HAUG STEINHOLT (foto)

Aftenposten har i en rekke reportasjer avslørt hvor lett det er å skaffe seg falsk ID i norske offisielle registre. Selv ikke når svindelen blir avslørt, blir navn fjernet fra norske registre. Vi har funnet 40 falske identiteter som er avslørt og som fortsatt er registrert i Det sentrale folkeregisteret (DSF). Disse personene eksisterer ikke i virkeligheten. Likevel er navnene tilsynelatende i full bruk. Heller ikke hos firmaregisteret i Brønnøysund er de falske identitetene slettet, og fiktive navn lever sitt liv videre som eiere av firmaer.

Følgene er store for alle som bruker DSF som grunndatabase og stoler på opplysninger derfra. Alle andre norske offentlige instanser er helt avhengige av at navn og numre er korrekte i denne basen. Eksempler er Skatteetaten, Nav, Førerkortregisteret, sosialkontorer og helsevesenet, men også banker og en rekke andre private virksomheter. Falsk ID er grunnlag for all kriminalitet, fra trygdejuks til hvitvasking.

Stikkprøve. Aftenposten har kontrollsjekket 40 fiktive navn i folkeregisteret. Navnene i stikkprøven er i hovedsak hentet fra dommer de siste ti årene hvor den falske identiteten er slått fast. Tross avsløringer er samtlige av disse identitetene fortsatt aktive, skal man tro DSF. De fleste har et D-nummer (erstatte

personnummer), men noen har også greid å få et vanlig norsk personnummer.

- En russisk menneskesmugler ble dømt til fem og et halvt års fengsel i 2008, og over 30 personer med falsk ID er navngitt i dommen. 17 av disse hadde allerede blitt registrert i folkeregisteret, og samtlige av disse falske identitetene er fortsatt registrert som aktive ID-er.

- I går omtalte Aftenposten en litauer som hadde optrådt i Norge under fem ulike navn. Slik kunne han motta sykepengen under ett navn mens han hadde lønnet arbeid under et annet navn. I folkeregisteret er minst to av hans identiteter fortsatt registrert som aktive, til tross for at han ble tatt for tre år siden. Under et tredje navn har mannen fortsatt et firma registrert i Brønnøysund, mens han i DSF er registrert som utvandret under dette navnet.

- I 2004 ble en 49 år gammel marokkaner dømt for ID-falsk. Likevel foretrekker han fortsatt å ha tre mobiltelefoner i det falske navnet. Det er trolig problemfritt for ham, siden det falske navnet fortsatt står i Folkeregisteret.

- «Simone Parisi» er tatt og dømt for bruk av falsk ID i ni år. Under falskt navn jobbet han på statsministerboligen, hos Kripos og pusset opp varetekts-celler for politiet i Sandvika. ID-en står fortsatt i folkeregisteret og i Brønnøysund er han eier i to firmaer.

- En 29 år gammel håndverker ble dømt for bruk av en falsk belgisk ID for to år siden. Firmaet er fortsatt registrert, og den falske «belgieren» er registrert i DSF.

- I fjor rullet politiet i Rogaland opp omfattende ID-falsk, og to er dømt for organiseringen. Ni av disse falske identitetene finnes fortsatt i Folkeregisteret, og en av dem har beholdt firmaregistreringen.

Dette er bare noen eksempler fra Aftenpostens funn.

Hvor sikre kan vi være på folks identiteter? Selv i Det sentrale folkeregisteret lever falske ID-er videre lenge etter at de er avslørt.

Reagerer sterkt. En av de instanser som rammes, er Førerkortregisteret i Vegdirektoratet. Seksjonssjef Jan Edvard Isachsen reagerer sterkt på Aftenpostens avsløringer.

– Vi har forutsatt at Folkeregisteret er til å stole på. Den oppfatningen må vi nok revidere. Samtidig er det klart at vi ikke har noe annet å forholde oss til. Vi kan ikke etterforske sakene på egen hånd. Her må samfun-

net rydde opp i feil, sier Isachsen.

Brønnøysundregistrene er annet eksempel, og underdirektør Sverre Hovland sier at Det sentrale folkeregister er grunnlaget for at opplysninger i deres registre er korrekte.

– DSF er en grunndatabase. Vi er helt avhengige av at dataene der er korrekte. Dette er uheldig, sier Hovland som reaksjon på Aftenpostens avsløring.

Han bekrefter at hvis man først har greid å opprette en ID på uriktig grunnlag, kan denne personen inneha roller på linje med andre.

– Vi må stole på DSF, sier Hovland.

einar.haakaas@aftenposten.no

«Vi har forutsatt at Folkeregisteret er til å stole på. Den oppfatningen må vi nok revidere.»

Seksjonssjef Jan Edvard Isachsen, Førerkortregisteret i Vegdirektoratet.

Politiet vet ennå ikke hvorfor det begynte å brenne i industribygget i Oslo. FOTO: TROND STRØM

Kraftig brann i Oslo

■ 65 personer ble evakuert etter at det brøt ut brann i et industribygg på Ensjø i Oslo i går ettermiddag.

Det var kraftig røykutvikling som kunne ses fra store deler av byen, og det sto flammer opp av taket på bygget.

– Det brant i et ventilasjonshus på taket. Ingen ble skadet og brannen ble slukket like før 15, opplyser brann- og redningsetaten til NTB.

I byggets kjeller ligger en av Aftenpostens budsentraller. Hit kommer avisene fra trykkeriet for å fordeles på de ulike lokalruter.

Ifølge administrerende direktør i Aftenposten Distribusjon AS, **Arild Løkken**, er det ingen fare for at abonnentene i Ensjø-området ikke får avisen i dag.

– Det brant på taket, og lokalene våre ble ikke rammet. Distribusjonen kommer til å gå som normalt i natt, forsikrer han.

Luftambulanser sto askefaste på bakken

■ En askesky over Vestlandet gjorde at fire av syv luftambulansebasen ble rammet i går kveld.

Ifølge VG Nett ble alle helikoptrene i Bergen, Førde og Ål holdt på bakken til asken hadde beveget seg videre. Det var redusert aktivitet ved basen i Stavanger.

– Dette fører til at det er noen oppdrag vi ikke kan løse. Men vi følger med hele tiden, og så fort asken er borte flyr vi, sier kommunikasjonssjef **Marte Ramborg** i Norsk Luftambulanse.

Basene i Trondheim, Lørenskog og på Dombås var fremdeles operative i går kveld. (NTB)

blir ikke slettet

■ Sjekker ikke rettskraftige dommer

ID-svindlere i Norge

500 albanere er tatt eller granskes for falsk ID i Norge. De benytter falske pass fra Bulgaria, Italia, Hellas og Belgia for å sikre seg fri innreise og arbeid i Schengen-område.

Sakene er i hovedsak anmeldt av DnB NOR og Skatt øst. Noen har vist at de benytter falsk ID for å bedrive alvorlig organisert kriminalitet.

Straffesaksregisteret viser at det bare i første halvår i fjor ble brukt falsk identitet i 200 kriminalsaker. I halvparten av sakene var det snakk om falskt pass.

I 2008 ble rundt 400 personer anmeldt, siktet og domfelt for bruk av falsk ID, ifølge politiinspektør og avdelingsleder for taktisk etterforskningsavdeling ved Kripos, Atle Roll-Matthiesen.

Banker og ligningskontorer er inngangsporten for kriminelle som vil ha godkjent en falsk identitet med D-nummer i Folkeregisteret ved hjelp av falske pass.

Aftenposten har også avslørt at politiet satte sitt godkjentstempel på den falske ID-en «Gianni Casstela», som lurte banker og finansieringsselskaper trill rundt.

Aftenposten fakta

Innrømmer rutinesvikt

Skattedirektoratet har ansvaret for Det sentrale folkeregister, men har ingen faste rutiner for innmelding av falske identiteter. Meldingene kommer inn tilfeldig. Underdirektør Harald Hammer innrømmer svikt i rutinen.

– Dette er svært uheldig, og det sier seg selv at dette får store konsekvenser for alle som henter opplysninger fra Det sentrale folkeregister. Fødselsnumre er noe av det «helligste» vi har her i

landet, og brukes egentlig som journalnumre. Systemet ligger i bunnen for felles registrering i all offentlig virksomhet. Et slikt nummer gir rettigheter i Nav osv. Registeret er et sentralt element i infrastrukturen, og målet er høy kvalitet. Klart at dette er noe vi må ta tak, sier Hammer når vi konfronterer ham med Aftenpostens funn av 40 falske ID'er under en stikkprøve i Folkeregisteret.

Hammer forteller at det ikke er noen faste avtaler om melding fra rettsvesenet når falske identiteter avsløres ved dom.

– Vi er avhengige av at blant annet politiet melder fra når de oppdager disse tilfellene, og vi har et godt samarbeid med Kripos. Men vi må vurdere behovet for sentrale meldingsrutiner, for eksempel via Justisdepartementet.

– **Kan vi stole på Folkere-**

gisteret når det åpenbart er så store hull?

– Man kan aldri stole 100 prosent på et register, men vi mener kvaliteten er god. Vi har 6,5 millioner personnumre og D-numre, sier Hammer.

Sletter sentralt. Han forteller at registreringer under falsk ID slettes sentralt i Skattedirektoratet etter varsling. Hver måned sletter de ca. 10 fødselsnumre.

– Vi får melding fra andre offentlige instanser og banker i tillegg til politiet. Da gjennomfører vi vanlig saksbehandling før vi tar en avgjørelse om sletting, sier Hammer.

To av sakene i Aftenpostens funn er tidligere omtalt i avisen med det fulle navnet til den falske identiteten. Skattedirektoratet har begynt å undersøke de to sakene.